

ne veterno. Kaj se zgodi po vročih dneh, kadar začne veter pihljati? — (Hladneje postane.) Kako to? — (Zrakovi deli gredo naglo mimo našega telesa, in vsaki nas zadevajoči del odtegne in odvzame našemu telesu nekoliko toplote.) — Pahljač ali mahljač, ki ga imajo ženske.

(Dalje prih.)

Slovstvena naznanila.

V založbi in tiskarni Jos. Krajca v Novomestu so dobili novi napevi »Avgust Lebanovi — Glasi s Primorja«. Cena jim je 1 gl. Obseg jim je ta-le:

1. Molitev, zbor, besede Fr. Persičeve (2 strani).
2. Lahko noč, čveterospev, besede Ivan Zupanove (1 stran).
3. Podoknica, besede Avgust Lebanove, končuje se s peterospevom (1 stran).
4. Mornar, besede Fr. Preširnove. Na besede »Po morji barka plava« se začne samospev za bariton z brencčim zborom. Konec ponavlja zopet motive iz začetka v čveteroglasnem zboru, a bariton molči 16 taktov, kar bi ne bilo treba pisati, kakor tudi v začetku ni pisano (4 strani).
5. Dekličjevo hrepenenje, čveterospev, besede Fr. Zakrajšekove, se nam ne zdé primerne za ta čveterospev; glasé se:

„Mamka, oj mamka, več ne prestanem,
Nekaj na vrtu pokoplje me še!“
„Hčerka, na vrtu je lepa salata,
Stopi tja dol', pa nareži se je!“
itd. itd. — (1½ strani).

6. Dijaska, zbor, besede Fr. Persičeve, vredjen je napev za popotnico in ima 4 dele v sebi (2 strani).
7. V tihi noči, čveterospev, besede Sim. Jenkove (1½ stran).
8. Domovini, zbor, besede Praprotnikove (1 stran).
9. Sirota, besede J. Razlagove (1 stran).
10. V spomin Matiju Doljaku, zbor, besede Fr. Cegnarjeve (5 strani).

Zbirka je precej lično tiskana, napevi niso težki, nekateri bodo občinstvu tudi všeč, zato se je nadejati in želeti, da bi založnik, ki je za izdavo obilo žertvoval, svoje odškodovanje po rodoljubnih Slovencih.

Cerkvena glasba je zopet za jedno lepo domače delo bogateja. Gospod Krajčeva tiskarna v Novomestu, ki si vseskozi prizadeva, častno mesto zavzeti med kranjskimi tiskarnami, je natisnila in založila »Cerkvene pesmi v čast Sv. Rešnjemu Telesu« od P. Hugolin Sattner-ja. Zbirka obsega 1 tucat obhajilnih napevov za mešan zbor na besede: Hvali Sion Rešenika. — Molim te ponižno. — Zdaj o duša moja pevaj. — O kam, Gospod! — Duša moja, zdaj so tvoja last nebesa. — Jezik poj skrivnost častito. — Tu v kruhu vse svetosti. — Tukaj duša se ponižaj. — O Jezus božji sin. — Svetá Začetnik blaženi. — Zdaj se zbudi duša moja. — Kot po merzli studenčini. Ker se visokočastito knezoškofijstvo za povzdigo pravega cerkvenega petja verlo zanima, so ti napevi šli v cenzuro, ki je bila gotovo stroga, sicer ne bi bili dobili privoljenja za tisk. To je drugo tiskano delo našega marljivega skladatelja Sattner-ja, ki se odlikuje od njegove perve zbirke, zlasti kar se tiče znotranje vrednosti, kakor tudi zunanje oblike. Cena je 80 kr. Kjer imajo po cerkvah lepo vred-

jeno napredno petje, tam bodo te domače skladbe z veseljem pozdravljali, kajti ni dvomiti, da bi lepo predavani napevi ne priljubili se pevcem in poslušalcem.

Šolske novice.

„O telesni kazni v šoli“ posvetovalo se je »pedagogijsko društvo na Dunaji« in po dolgi razpravi sprejeli so z vsemi glasovi zoper 4 naslednje točke: 1. Telesne kazni so potrebne in naj se izvršujejo, a le pri dečkih. 2. Take kazni se ne smejo sploh za vse rabiti, ampak rabé naj se le tam, kjer opominovanje in svarjenje nič ne pomaga, in pri pregreških zoper čudorednost. 3. Otroci, pri katerih telesne kazni ne pomagajo, imajo se izročiti v posebne zavode za poboljšanje. 4. Učiteljem naj se daje postavna obramba, kadar izpeljujejo svoj posel, kakor se to godí pri drugih uradnikih.

Občni zbor „deutscher Schulverein“ je bil na Dunaji 13. febr. 1881. Predsedoval mu je dr. Weitlof, zahvalil se je navzočim za njih obilno vdeleževanje, rekel je, da se društvo varuje vsake politike, da so pri društvu učenjaki, dostojanstveniki izmed vojakov, sloveči državniki in nemški duhovni. Potem pravi, da od vseh krajev zahvalna pisma dobivajo, med drugim se glasi dopis iz južnih Tirolov: da otroci in stariši za nemški »Schulverein« vsaki dan molijo in njemu blagoslova od Boga prosijo. A dosihmal je pa še le podlaga za prihodnje delovanje postavil, 30—40.000 gl., ki so sedaj na razpolaganje, ne zadostuje; treba je vsako leto nad 100.000 gl. Konečno pravi, da bodeta Hans Richter in Hans pl. Bülov napravila velik koncert, in da je prvo volilo prišlo iz Trsta na korist društvu. Dr. Rudolf Maresch je poročal o gospodarenji z denarji in dr. Viktor pl. Kravs o ustanovih oziroma podpori šolam. Državni poslanec Adolf Wiesenburg je poročal o nadzorovalnem svetu in prosil odobrenja za društveno gospodarstvo, ki je bilo v redu. Govoril je še dr. Kopp ter vošil društvu razširjenja, a perovodja Pernstoffer je poročal o osnovi novih pravil, katerim je poglavitna točka, da se imajo razen osrednega vodstva na Dunaji osnovati skupine po krajih (Ortsgruppen). Govorili so še za lasten organ, in o odseku, ki ima agitirati za razširjenje društva. Volili so potem za prvomestnika dr. Weitlofa in 24 odbornikov. V nadzorovalen svet (Aufsichtsrath) jih je voljenih pet, in v odborno sodnijo zopet pet udov. — Med temi so imena n. p. dr. Adolf Promber, Jurij pl. Schönerer, Adolf Wiesenburg, dr. Gros i. dr., katera je slišati vselej takrat, kadar gre za naganje konservativni in federalistični stranki, in kadar se hlinijo, kakor da bili Nemci vznemirjeni. Tedaj v državnem zboru in v Schulverein-u jedne in iste osebe, tam vladi sitnosti napravljajo, tukaj pa za zatirano (?) nemštvo agitirajo, dasiravno so med njimi tudi lahko taki, ki ne mislijo na zdrazbe in nemir med narodi. Nemci zgublajo tal na južnih Tirolih in na Ogerskem; a pri nas so pri »Schulvereinu« le taki, kateri so v prvi vrsti germanizatorji, pri nas Nemcev nihče ne zatira, nemščina ni nikjer v nevarnosti, pač pa ošabnost in napuh nekaterih, ki se za nemštvo skrivajo. — Na Tirolih molijo za nemški »Schulverein«, pri nas na Kranjskem imamo tudi nekje — v Sorici poslovenjene Tirolce, ti so letos ravno v veliki stiski, ker so pogoreli, kaj dobro bi bilo, ko bi se nemški »Schulverein« vsaj otrok teh pogorelcev spomnil, in tu bi res dobro delo storil; ako pa pri nas skrbi za to, da se domačini odrivajo, tujcem pa prednost daje, potem ga Slovenci ne moremo blagoslovljati.